

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

جایگاه توریسم روستایی در توسعه ی پایدار روستاها

دکتر عباس ارغان

استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان

چکیده :

این مقاله به تحلیل نقش توریسم روستایی به عنوان یک ساختار مناسب برای رسیدن به توسعه ی پایدار روستایی می پردازد. بی شک گردشگری، نقش موثری در اشتغال زایی، افزایش در آمد ناخالص ملی، ایجاد وحدت میان قومیت ها و توسعه ی عدالت اجتماعی دارد. کارشناسان، صنعت گردشگری را به عنوان صنعت جایگزین نفت در ایران عنوان می کنند. (۲) بر اساس اطلاعات موجود، در ازای هر یک میلیون دلار درآمد تولید شده در این صنعت چند هزار شغل ایجاد می شود. و با توجه به آمارهای موجود سهم این درآمد در سکونت گاه های غیر شهری بسیار بالا است و این موضوع می تواند نشان دهد بین توریسم روستایی و توسعه ی پایدار رابطه ای نزدیک وجود دارد.

کلید واژه :

توریسم روستایی - صنعت توریسم - توسعه پایدار - توسعه روستایی - روابط متقابل پایدار.

مقدمه :

در سه دهه ی گذشته، صنعت توریسم یکی از عوامل اصلی توسعه ی اقتصادی و اجتماعی بسیاری از کشورها بوده است که در مقایسه، کشور ما سهم بسیار اندکی دارد. کشورها تلاش می کنند سهم بیشتری از جمعیت شاغل خود را به عنوان برنامه ریز و جوامع انسانی را به عنوان بهره بردار مطرح نمایند.

با توجه به افزایش اهمیت و نقش صنعت توریسم در جهان و در نظر گرفتن فواید اقتصادی و اجتماعی و سیاسی و قابلیت ها و توان های محیطی ایران که بخش قابل ملاحظه ای از آن در جوامع روستایی قرار دارد؛ روشن است توجه ویژه به برنامه ریزی در صنعت توریسم

روستایی می تواند منجر به جذب و جلب سرمایه های داخلی و خارجی در توسعه ی این صنعت در کانون های روستایی باشد .

توریسم روستایی

توریسم به معنی حرکت کوتاه مدت و موقت اجتماعات انسانی است به قصد بیرون رفتن از محل یا مکانی که به طور عادی و دایم در آن زندگی و کار می کنند . سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD) جهانگرد را شخصی می داند که خارج از محل اقامت همیشگی خود حداقل برای بیست و چهار ساعت در گردش و سیاحت باشد . (۹)

در نگاه اول به تعریف گردشگری روستایی ممکن است این عبارت که کلیه ی فعالیت های توریستی در روستا صورت می گیرد اطلاق می شود ، کمی مشکل به نظر برسد . لیکن این تعریف و بسیاری از تعاریف دیگر از این مفهوم دارای اشکالاتی است . هر چند که گردشگری روستایی به عنوان یک فعالیت گسترده در بخش توریسم مورد قبول همه ی صاحب نظران و کشورها است ، لیکن تعریفی که مورد قبول همه ی آنان باشد ، ارایه نگردیده است . این اختلافات به دلیل اختلاف در تعریف توریسم و از سوی دیگر مفهوم روستا است . با در نظر گرفتن تمایزات بین شهر و روستا شامل شاخص های اقتصادی و نوع معشیت و شاخص های اداری باید گفت عملکردها نیز متفاوت است و می تواند تاثیر مهمی در تعریف توریسم روستایی داشته باشد . (۱۰)

(با این حال اگر تعریفی کلی از توریسم روستایی ارایه شود محدوده ای وسیع خواهد داشت . گردشگری فعالیت متنوع اجتماعی است و شامل افرادی است که در داخل یا خارج کشور کارهای زیادی انجام می دهند . به علاوه گردشگری با صنعتی پشتیبانی می شود که وسایل حمل و نقل ، اقامتگاه ، جاذبه های گردشگری ، خوراکیها ، آشامیدنیها ، خدمات اطلاعاتی سوغات و مانند آن را برای گردشگران فراهم می آورند . به عبارت دیگر گردشگری فعالیت چند بعدی و چند وجهی است . حال این سوال مطرح می شود که فضا و بستر چنین عملکردی در چه قلم و قلمرویی صادق است ؟

اینجاست که توجه و اهمیت به توریسم روستایی روشن می شود .

برای توریسم روستایی آغازی ، مکانی ، فضایی و عملکردی نمی توان تعیین کرد. بنابراین در یک جمله توریسم روستایی به فعالیت های توریستی در روستا اطلاق می شود . از جنبه ی دیگر نیز توریسم روستایی قابل بررسی است . شاید فشارهای زندگی صنعتی ، شهرنشینی و نهایتاً شهر گرایی باعث توسعه ی گردشگری روستایی به صورت شناسایی مناطق جدید ، افزایش ارزشمندی اوقات فراغت ، توسعه و گسترش حمل و نقل و ارتباطات و روابط متقابل شهر و روستا توانسته ارزشمندی توریسم روستایی را گسترش دهد . (۳)

در هر حال توریسم روستایی در چشم انداز های فضای کشاورزی و در محدوده ی کاربری زمین و فرهنگ های انسانی ، کنش متقابل بین زمین و انسان را مطرح می نماید .
توریسم روستایی یکی از مردمی ترین انواع گردشگری محسوب می شود و بنا به گفته ی مسئولان سازمان ملل سالانه بیش از ۷۰ درصد گردشگران در همکاری و توسعه ی اقتصادی تفریحات کشورهای صنعتی جهان، از انواع روستایی آن برخوردار می شوند. (۱)

اشکال توریسم

تفکیک اشکال توریسم تا قبل از جنگ جهانی اول با وجود طبقات اجتماعی امکان پذیر نبود ، در حالی که امروزه باید عواملی را مورد استفاده قرار داد که این عوامل شامل ، عامل زمان ، مکان و انگیزه و هدف است . کارشناسان ، جهانگردان را در دو گروه عمده طبقه بندی می کنند :
۱- جهانگردی بر مبنای هدف سفر ۲- جهانگردی بر مبنای انگیزه های سفر
جهانگردان گروه اول خود به جهانگردان هدف های کاری و ماموریتی ، جهانگردان حضور در مجامع و کنفرانس های علمی ، جهانگردی برای کسب و کار و تجارت و فروش محصول ، جهانگردی با هدف های مربوط به تجدید قوا ، جهانگردی مذهبی و مطالعاتی ، جهانگردی دیدن دوستان و بستگان ، هدف های درمانی و ورزشی ، جهانگردان آفتاب دوست و جهانگردان تعطیلاتی تقسیم می شوند .

جهانگردان گروه دوم : بر اساس متغیرهایی که اصولاً مبانی روان شناختی دارند اقدام به گردشگری می نمایند . جهانگردی ماجراجویی و تهور طلبی ، جهانگردی لذت پرستی و آسایش طلبی ، جهانگردی نوظللی و تحرک جویی ، جهانگردی فرهنگی ، جهانگردی دوستدار طبیعت ، جهانگردی قومی و ... در این گروه قرار دارند . باید توجه داشت که گردشگران با علایق و انگیزه های خاص خود روستا ، شهر ، منطقه و کشور مورد نظر خود را انتخاب می کنند . حال استفاده کنندگان از امکانات گردشگری به سه دسته تقسیم می شوند :

الف - گردشگران داخلی ب - گردشگران یا جهانگردان بین المللی ج - ساکنین محلی

مهمترین انواع گردشگران روستایی که هر منطقه گردشگری با آن روبروست عبارتند از:

۱- گردشگران روستایی شهری : از معمولی ترین انواع گردشگرانی هستند که به منظور گذراندن تعطیلات خود گردشگاه های اطراف شهر یا دهکده های گردشگاهی و یا روستاهای شهرهای گردشگری را انتخاب می کنند این گردشگران از دیدن مناظر ، تفرجگاه ها و دیدنی های روستایی و شهری لذت می برند .

۲- گردشگران تاریخی - فرهنگی : آن دسته از گردشگران که با هدف شناخت فرهنگ ، هنر ، تئاتر ، موسیقی ، آداب و رسوم ، هنر ها و صنایع دستی ، معماری و آثار تاریخی هر منطقه به آن

مکان سفر می کنند و دوست دارند از نزدیک با فرهنگ منحصر به فرد اقوام و ملل مختلف آشنا شوند. توریست فرهنگی برای بالا بردن اطلاعات علمی و فرهنگی خود با آگاهی کامل، منطقه‌ی سفر خود را انتخاب می کند نه با انگیزه‌ی تفریح و خوشگذرانی.

۳- گردشگری ماجراجو: در واقع به گردشگری اطلاق می شود که به فعالیت های پرتکاپوی شخصی و مخاطره آمیز دست می زند. سفر به قصد شکار، قایقرانی در رودخانه، کوه پیمایی، صخره نوردی و... از موارد گردشگری ماجراجویانه است سواحل دریای خزر برای ورزش های پرتکاپوی آبی، رشته کوه های البرز و زاگرس برای کوه نوردی و صخره نوردی، پیست ها و مجموعه های اسکی برای ورزش های زمستانی که می توانند تعداد زیادی جهانگرد و گردشگر ماجراجو را به خود جلب نمایند، مناسب است.

۴- گردشگران طبیعی یا اکوتوریسم: با هدف استفاده از طبیعت، گیاهان و جانوران، چشم اندازهای زیبا، پارک ها و محیط های طبیعی و آرام کوهستان اقدام به سفر می کنند. (۳) گردشگران دوستدار طبیعت، به دو دسته گردشگران کوهستانی که به منظور استفاده از هوای خنک، جنگل و مناظر زیبای طبیعت و محیط آرام کوهستان از آن لذت می برند و گردشگران ساحلی که از تسهیلات و امکانات خشکی و دریا به طور همزمان استفاده می کنند، تقسیم می شوند برخی از کارشناسان صنعت گردشگری متقاضیان گردشگری را به دو گروه عمده طبقه بندی می کنند.

- گروه اول متقاضیان گردشگری با هدف های مربوط به تجدید قوا.

- گروه دوم متقاضیان گردشگری با هدف های کاری.

گردشگران تفریحی، بازدید کنندگان از آثار تاریخی یا اماکن متبرکه و زیارتی، شرکت کنندگان در مسابقات ورزشی، دیدار از اقوام و بستگان و گردشگری به منظور امور درمانی در گروه اول قرار دارند. گردشگری برای تجارت و فروش محصول، ماموریت های کاری، حضور در کنفرانس ها و انجمن های علمی، مطالعه و تحقیق در گروه دوم قرار دارند. سفر برای تجدید قوا و تجدید دیدار دوستان و بستگان هدف نهایی گردشگر یا جهانگرد است و فی نفسه رضایت خاطر گردشگر یا متقاضی را تامین می نماید. بنابراین می توان گفت تقاضای سفر برای تجدید قوا، مانند تقاضا برای کالای مصرفی است و به عبارت دیگر تقاضای نهایی؛ است در مقابل تقاضا برای سفر کاری همچون کالای سرمایه ای است و تقاضا برای آن در واقع تقاضای مشتق شده می باشد (۶).

نقش صنعت توریسم در توسعه ی پایدار روستایی

صنعت توریسم به عنوان بزرگترین و متنوع ترین صنعت در دنیا به حساب می آید. بسیاری از کشورها این صنعت پویا را به عنوان منبع اصلی در آمد، اشتغال زایی، رشد بخش

خصوصی و توسعه ی ساختار زیر بنایی می دانند . صنعت توریسم امروزه به قدری در توسعه و سند چشم انداز کشورها اهمیت دارد که برنامه ریزان آن را صنعت نامرئی نام نهادند .

امروزه این عملکرد یکی از جنبه های مورد توجه در مدیریت روستایی و ایجاد منابع پایدار اقتصادی برای اداره ی امور پرهزینه ی روستاها می باشد در سال های اخیر متأسفانه دیدگاه برنامه ریزی حاکم بر مجموعه ی مدیریت روستایی کشورمان به ویژه در دهیاری ها و بخشداری ها بیش از حد به طرح ریزی روستایی بوده است . با توجه به بروز مشکلات متعدد به لحاظ اجرای برنامه های فوق و ناپایداری و نیز عدم توجیه اقتصادی طراحی کالبدی ، شایسته است رویکردهای جدید اقتصادی در زمینه ی برنامه ریزی و توسعه در ساختار روستاها مورد مطالعه قرار گیرد .

توریسم روستایی به عنوان مکانیسم پایدار اقتصادی با گردش مالی بالا در روستاها دارای توانایی و قابلیت جذب گردشگری سال های بسیاری است که در کشورهای توسعه یافته به عنوان یک منبع اقتصادی مطمئن و در کشورهای در حال توسعه به عنوان یکی از محورهای ویژه جهت نیل به توسعه اقتصادی و روستایی به صورت ویژه مورد توجه مدیریت روستایی قرار گرفته است (۲).

کمیسیون جهانی محیط زیست و توسعه (کمیسیون براتلند) توسعه پایدار را چنین تعریف کرده است :

«توسعه ای که نیاز های نسل فعلی را بدون آسیب رساندن به توانایی های نسل آتی تامین کند» (۸).

این واقعیت آشکارا بیانگر آن است که تعادل بین توریسم و محیط زیست بسیار حساس بوده و حفظ این تعادل از طریق برنامه ریزی مناسب و مدیریت پایدار منابع گردشگری ضروری است . در واقع هدف توریسم روستایی پایدار ، ایجاد نوعی تعادل بین مکان گردشگری ، ساکنین محلی و صنعت توریسم است . در حالیکه در گذشته ، توسعه ی صنعت توریسم در درجه ی اول اهمیت بود .

در سال های کنونی ، توسعه ی پایدار به عنوان روشی تازه مطرح می شود که جوامع می توانند بدان وسیله درباره ی سطح زندگی ، عدالت اجتماعی و حفظ منابع بیندیشند . (English tourist Board 2000 در این ارتباط مراحل اساسی در توسعه ی پایدار شامل : ۱- پایداری زیست محیطی ۲ پایداری عوامل فرهنگی و اجتماعی ۳- پایداری عوامل اقتصادی می تواند سرلوحه ی فرآیندها قرار گیرد . (۱۰)

باید گفت ، با در نظر گرفتن این موضوع برنامه ریزان اقتصادی از توریسم به عنوان یک صنعت نام می برند و مسئله ی توسعه ی پایدار و پایداری نیز مطرح می شود . اصطلاح توریسم روستایی پایدار به تازگی وارد ادبیات علمی جهان شده است و توانسته است معانی و تفاسیر

متعددی رامطرح کند. در هر حال این اصطلاح بیان توانایی های هر منطقه است که می تواند مقصد جهان گردان قرار گیرد. و مناطق مختلف باید بتوانند خود را در برابر تهدید ها و آسیب های جدید استفاده کنندگان و بهره برداران مصون کنند.

در واقع توریسم روستایی پایدار می تواند تغییرات کیفی نظام اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و توزیع درآمد را به جهت بهبود و کیفیت زندگی روستاییان فراهم نماید. و فرآیندی را طراحی کند که در جهت افزایش توانایی های انسانی - اجتماعی برای پاسخگویی به نیازهای انسانی - اجتماعی در محدوده ی فضای مورد نظر باشد.

حال با توجه به پتانسیل بالای صنعت توریسم در اجتماعات روستایی از جمله منابع طبیعی (منابع آبی، جنگل ها و پوشش گیاهی - اکوسیستم های کوهستانی، زندگی جانوری، چشمه های آب گرم، معادن و ذخایر، غارهای طبیعی کوه ها و بیابان ها و اقلیم و فضاهای روستایی ویژه) منابع فرهنگی (اماکن تاریخی و باستانی اماکن مذهبی و زیارتگاه های مقدس، آداب و رسوم محلی، فستیوال های فرهنگی، شیوه های معیشتی، موسیقی، رقص و بازی های محلی، لباس و پوشش مردم محلی به عنوان یک جاذبه)، جاذبه های ویژه (پارک های طبیعی، اکواریم و... موزه های تاریخی، طبیعی، هنری، پیست های ورزشی، دامنه ی فعالیت های تفریحی و گردشگری در مناطق روستایی)، می توان امیدوار بود که این صنعت با قابلیت ها و پتانسیل های بالا به عنوان سرمایه ای عظیم در توسعه پایدار نقش موثری مطرح نماید.

پیوند جغرافیای نو و صنعت توریسم

با توجه به تعریف جغرافیای نو از دکتر حسین شکوئی: «جغرافیا، روابط متقابل میان انسان و محیط و یا انسان و مکان را با میانجیگری فرایندهای نهادی و ساختاری مطالعه می کند» می توان گفت نظریه پردازان معروف جغرافیا در تحلیل پدیده های جغرافیایی هیچگاه به دنبال یک دلیل نمی گردند بلکه با اساس قرار دادن نهادها و ساختارهای نظام های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، هر پدیده ی جغرافیایی را حاصل عوامل و مولفه های گوناگون می دانند. و شاید یکی از این عوامل موثر امروزی صنعت توریسم باشد که یکی از گرایش های علم جغرافیا را طراحی کرده است. در واقع رازگشایی از توریسم، رازگشایی اساسی از عملکرد ساختارهای جوامع می باشد. که در هر مکان واقعیت های خاص خود را مطرح می کند. (۴)

از آنجایی که انسان قسمتی از اوقات فراغت خویش را در بستر طبیعت سپری می نماید؛ محیط طبیعی بر اثر گذران اوقات فراغت انسان دستخوش تغییر و تحولاتی می گردد و از آنجایی که علم جغرافیا بنا بر ماهیت خویش به بررسی پدیده های ناشی از روابط انسان و محیط می پردازد؛ نهایتاً ارتباط ساختاری و کارکردی میان جغرافیا و فعالیت های توریستی واضح و آشکار

می گردد . توریسم به منظور سفری کوتاه بر دو عامل انسان و مکان تکیه دارد و بدون انسان و محیط چنین واژه ایی اساساً نمی تواند واقعیت داشته باشد و از سوی دیگر جغرافیا به دو عامل انسان و محیط و کنش متقابل توجه دارد . بنابراین از بررسی چنین مجموعه ای پیوند میان جغرافیا و صنعت توریسم کاملاً روشن و آشکار می شود .

برنامه ریزی اشتغال و توریسم روستایی

در رابطه با توریسم روستایی سه نوع اشتغال شناسایی شده است که عبارتند از :
 نخست / اشتغال مستقیم حاصل از هزینه های انجام شده برای تسهیلات توریسم .
 دوم / اشتغال غیر مستقیم در بخش تجارت و بازرگانی متأثر از جهان گردی به یک شیوه ی ثانویه ؛ نظیر حمل و نقل محلی ، صنایع دستی و بانک ها .
 سوم / اشتغال تشویق که ناشی از تزریق سرمایه و گردش پول است که ساکنان محلی از درآمدهای توریستی خود به دست می آورند . (۱۱)
 از مطالعات موجود درباره ی توریسم می توان چند نتیجه ی کلی در موضوع اشتغال گرفت که عبارتند از :

- ۱- ارتباط تنگاتنگ اما ناکامی میان آثار درآمد زایی توریستی و ایجاد اشتغال وجود دارد به این معنا که بازدهی بالای صنعت توریسم مستقیماً به طور متناوب با بیشتر مشاغل مطابقت ندارد .
- ۲- نوع فعالیت توریستی اشتغال را تحت تاثیر قرار می دهد . زیرا برخی انواع آن کار برتر هستند .
- ۳- توریسم ممکن است که واقعاً شاغلین در بخش های اقتصادی را جذب کند .

چالش های برنامه ریزی توریسم روستایی در ایران

در حال حاضر ، با وجود سابقه ی کم ایران در امر برنامه ریزی توریسم روستایی ، نظام برنامه ریزی ایران به طور اعم و برنامه ریزی توسعه توریسم روستایی به طور اخص ، با چالش هایی مواجه می باشد که می توان اهم آنها را به شرح زیر طبقه بندی نمود :

- ۱- چالش های مربوط به فضای برنامه ریزی
- ۲- چالش های مربوط به تهیه و تنظیم برنامه
- ۳- چالش های مربوط به اجرا و نظارت و تصحیح برنامه
- ۱- چالش های مربوط به فضای برنامه ریزی

فضای برنامه ریزی به مجموعه ای از شرایط و عوامل سیاسی ، فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی اطلاق می شود که خارج از نظام برنامه ریزی تعیین می شود . این مجموعه زمینه ای را

- فراهم می سازد که در شرایط مناسب امر برنامه ریزی را امکان پذیر و اجرای موفقیت آمیز آن را میسر می سازد. اهم مسایل :
- ۱-۱- عدم پذیرش ضرورت برنامه ریزی توریسم روستایی در مجموعه مدیریت سیاسی کشور و عزم راسخ مسئولین در ارشاد و حمایت کافی از نظام برنامه ریزی .
 - ۱-۲- مشخص نبودن هدف های کلی و راهبردهای اساسی توسعه ی اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی از قبیل : قلمرو فعالیت های دولتی ، خصوصی و تعاونی و شکل مورد قبول بنیان ها و ساختار اقتصادی جامعه و تعیین حدود مشارکت مردم .
 - ۱-۳- نامشخص بودن جایگاه کشور در اقتصاد توریسم جهانی و روابط بین الملل .
 - ۲- چالش های مربوط به تهیه و تنظیم برنامه
- مشکلات عمده ای که در نظام برنامه ریزی توریسم روستایی کشور در زمینه ی تهیه و تنظیم برنامه وجود دارد به شرح زیر می باشد :
- ۲-۱- فقدان توان اداری و فنی لازم برای برنامه ریزی به علت مشکلات موجود در نظام های مدیریت و انگیزشی و کمبود نیروی انسانی متخصص .
 - ۲-۲- عدم پیش بینی برنامه ریزی فضایی توریسم روستایی در قوانین و مقررات ناظر بر نظام برنامه ریزی و مشخص نبودن ارتباط این نوع از برنامه ریزی با برنامه ریزی های بلند مدت ، میان مدت و منطقه ای .
 - ۲-۳- فقدان پیوند سازمان یافته ما بین نظام تشکیلات شوراهای اسلامی روستایی با نظام برنامه ریز کشور و وجود ابهامت و نارسایی های متعدد در شیوه های اجرایی، نحوه ی دخالت و مشارکت شورا ها در امر برنامه ریزی توریسم روستایی
 - ۲-۴- مشخص نبودن نحوه ی مشارکت مردم در مراحل مختلف برنامه ریزی های توریسم روستایی
 - ۳- چالش های مربوط به اجرا ، نظارت و تصحیح برنامه
- اهم مشکلات نظام برنامه ریزی توریسم روستایی در این زمینه به شرح زیر می باشد :
- ۳-۱- عدم تناسب برنامه های تدوین شده ی محلی با توان اجرایی و ظرفیت اقتصادی کشور، که منجر به ایجاد مشکلات عمده در اجرای آن می گردد .
 - ۳-۲- ضعف مبانی فرهنگی تبعیت از نظم برنامه ای در سطوح مختلف اجرایی .
 - ۳-۳- کمبود توان فنی لازم برای اجرای برنامه به علت مشکلات موجود در نظام های مدیریت و انگیزش و کمبود نیروی انسانی متخصص .
 - ۳-۴- عدم مشارکت فعال مردم در اجرای برنامه های عملیاتی توریسم روستایی و مشخص نبودن مکانیزم های لازم برای این مشارکت .

۵-۳- نارسایی در سیستم نظارتی موجود ، ابهام در حدود وظایف و مسئولیت های برنامه ریزی ، نظارتی و اجرایی ، عدم قاطعیت در اجرای وظایف و ضعف نظارت در سلسله مراتب نظارت قانونی .
 ۶-۳- ناپیوستگی بین تخصیص اعتبارات ، گزارش های نظارتی و گزارش های عملکرد برنامه ها .
 ۷-۳- فقدان محمل های قانونی و ابزارهای لازم برای تصحیح و تجدید نظر در برنامه های توریسم روستایی

تنگناها و محدودیت های توریسم روستایی برای رسیدن به توسعه ی پایدار روستایی

- ۱- هزینه های حمایتی روستا مثل تامین خدمات ، مراقبت های زیست محیطی را افزایش می دهد .
- ۲- در طرح ریزی روستایی ایجاد تاسیسات زیر بنایی و کاربری های مختلف، زمان بر بوده و احتیاج به هماهنگی کلیه ی دستگاه های اجرایی دارد .
- ۳- با توجه به بافت بومی جامعه ی روستایی و اختلاف فرهنگی موجب از بین رفتن وحدت اجتماعی فرهنگی روستاها می شود .
- ۴- تمرکز جمعیت و تراکم می تواند قابلیت های روستا را سریع مصرف و آسیب پذیر نماید .
- ۵- در برنامه ریزی مسکن تفاوت های ساختاری جدید همچون افزایش قیمت زمین و مسکن را فراهم می سازد .
- ۶- هماهنگی تربیتی مشاغل و سلسله مراتب ، فعالیت های اقتصادی را در فصول مختلف بر هم می زند .
- ۷- آلودگی های زیست محیطی قابلیت پدولوژیکی خاک و محیط زیست را آلوده کرده و بهره وری محیط را در اقتصاد کشاورزی کاهش می دهد .
- ۸- تیپ غالب نظام های بهره برداری زمین را به شکل نظام بهره برداری تجاری و خصوصی مطرح می کند .

توان ها و قابلیت های توریسم روستایی برای رسیدن به توسعه ی پایدار روستایی

- ۱- بازگشت جمعیت مهاجرت کرده از روستا ، به سبب افزایش در آمد و امکانات و تحولات فرهنگی .
- ۲- از اقتصاد خدماتی موجود حمایت می کند .
- ۳- تنوع ساختار اقتصاد محلی بیشتر و اقتصاد جوامع محلی و بومی گسترده می شود .
- ۴- با افزایش درآمد ، انگیزه ی حفظ و حمایت و آبادانی محیط زیست طبیعی روستا گسترش می یابد .

- ۵- از فعالیت های وضع موجود خدماتی در روستا مثل سیستم حمل و نقل ، صنایع و حرفه های بومی و سنتی روستایی حمایت می شود .
- ۶- تمایز بین بافت قدیم و جدید در روستا از بین می رود .
- ۷- آثار تاریخی و معماری و بناهای با ارزش حفظ و مراقبت می گردد .
- ۸- امکانات جدید فرهنگی تفریحی و فراغتی در ساختار روستا شکل می گیرد .
- ۹- نظر به طرح های کالبدی ، به اجرایی شدن این طرح ریزی ها کمک شایان توجهی خواهد شد .
- ۱۰- توجه ویژه به مناطق حفاظت شده ، باغ ها و مزارع و تفرجگاه ها خواهد شد .
- ۱۱- در آمد متوسط روستائینی که مشاغل خرد دارند افزایش و اختلاف در آمد بین روستائیان به حداقل می رسد .
- ۱۲- فرهنگ بومی و سنتی و آداب و رسوم های محلی تقویت به منطقه صادر می شود.
- ۱۳- ایجاد الگوهای مناسب انسانی اقتصادی و زمینه تعمیم صحیح آن را فراهم می سازد .
- ۱۴- به نقش زنان در توسعه ی روستایی و مشارکت اجتماعی کمک می نماید .
- ۱۵- نقش سرمایه گذاری داخلی و خارجی را پر رنگ و چند منظوره دنبال می کند .
- ۱۶- مکمل فعالیت های اقتصادی در زمینه ی صنعت و کشاورزی و خدمات است و ارتباط متقابل را بین بخش های مختلف اقتصادی فراهم می نماید.

پیشنهاد ها و توصیه ها

- ۱- جلب همکاری و برنامه ریزی رسانه های داخلی و بین المللی برای معرفی توان ها و قابلیت های گردشگری طبیعی و انسانی .
- ۲- برگزاری دوره های آموزشی تخصصی گردشگری در موسسات آموزش عالی .
- ۳- بررسی امکانات مشارکت بخش خصوصی در زمینه ی سرمایه گذاری در مناطق .
- ۴- شناسایی و برنامه ریزی جدید بر مناطق آزاد کشور ، نقاط و قطب های برجسته ی گردشگری .
- ۵- تهیه ی طرح های تفصیلی مدیریت گردشگری روستایی برای همه ی مناطق کشور .
- ۶- ایجاد و گسترش رشته های مربوط در دانشگاه ها و تخصصی کردن توریسم روستایی . و نهایتاً حرکت در راستای اصول علمی و اجتماعی و توجه به فرهنگ و اقداماتی که کشورهای دیگر در زمینه جذب توریسم روستایی داشته و موفق بوده اند .

منابع فارسی:

- ۱- برنامه ریزی توریسم در سطح ملی و منطقه ، مترجمان دکتر بهرام رنجبریان ، محمد زاهدی ، اصفهان ، جهاد دانشگاهی ، ۱۳۷۹
- ۲- دفتر آمایش و توسعه پایدار ، مطالعات آمایش سرزمین ، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ، ۱۳۸۳ ،
- ۳- رضوانی ، علی اصغر ، جغرافیا و صنعت توریسم . انتشارات دانشگاه پیام نور ، ۱۳۷۹
- ۴- شکوئی ، حسین ، فلسفه های محیطی و مکتبهای جغرافیایی ، انتشارات گیتاشناسی ، ۱۳۸۴
- ۵- مدیریت توریسم ، جیمز الیوت ، مترجمین : مهدی جمشیدیان ، اکبر مهدی پور عطا آبادی ، انتشارات مانی اصفهان

منابع لاتین :

- 6- WTO , 1995 , what Tourism managers Need To Know :
A practical Guide To the Development and use of indicators of sustainable ,
spain
- 7- david Fannel . (2004) Ecotourism , rolledage
- 8- OEcd . (2000) . Tourism policy and sustainable development in rural Areas
, Tourism committee .
- 9- www.google.com/E-tourism.com
- 10- [www.university.st.GALLEN,mcm,institute .com](http://www.university.st.GALLEN,mcm,institute.com)
- 11- www.atalan.com/payes/about/aboutus.aspx

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله